С какво е ценна независимостта?

Новини | Общество | на 23.09.2024 17:54

Защо говорим за това?

Днес е Денят на независимостта на България.

По този повод е интересно да помислим - какво значи "независимост"?
Същото ли е като "свобода"? Ако е, защо казваме отделно "свободата и независимостта на България"?
Явно е, че двете неща са много близки, но все пак има разлика. Каква е тя?

Да си свободен, значи сам да вземаш решенията си. Например всеки път да си поръчваш шоколадов сладолед, но някой път, ако така искаш, да си поръчаш ягодов. Или родителите ти винаги да гледат филм след вечеря, но някой път, ако така поискат, вместо това да потанцуват или да излязат на разходка. Всички да мислят, че ще станеш програмист, но ти, ако искаш, да промениш желанието си и да станеш готвач. Свободата значи да имаш собствена воля и да можеш да я следваш.

В думата "независимост" има "не". Значи тя е обратното на нещо, обратното на думата "зависимост".
Когато някой е зависим от друг човек, значи другият взема решения. Малкото бебе не може да взема решения - то зависи от родителите си. Хората с някои тежки заболявания зависят от другите. Но детето пораства, болният оздравява. Всеки човек естествено се стреми към независимост. Защото това означава сам да избереш как да изживееш живота си. Неслучайно едно от най-тежките наказания е да бъдеш в затвора, където си изцяло зависим от другите, въпреки че си здрав и възрастен.

Държавите също могат да бъдат зависими и независими. Когато една държава нападне друга, когато я превземе и наложи своите правила - тя отнема нейната независимост. Дори превзетата държава да не е опустошена, тя не може сама да решава как да се развива. С кого да се съюзи, какво да произвежда, с кого да търгува... все едно е човек, който няма свободна воля. Това се нарича колонизация. В миналото много страни са били колонизирани - например Индия и Кения, Бразилия и Мексико... Съединените щати, Мароко... и България. Те са били колонизирани, а после са се освободили - и денят на независимостта е много важен за всяка от тях.

А! Струва ни се, че тук някой ще възрази. Ще каже, че хората често доброволно се отказват да вземат сами всички решения. Например когато се женят. Не е обичайно единият от съпрузите внезапно да реши да се премести да живее в Централна Африка, да речем, без да се съобрази с другите. Значи решенията не са съвсем-съвсем свободни? Напротив - нали този човек сам е решил да се ожени. Е, ако са те оженили насила, както, за жалост, още се случва на разни места по света, това е друга работа!

По същия начин страните могат доброволно да влязат в съюзи, където имат определени права и задължения. Това е различно от колонизацията, защото самият избор да сключат съюз е тяхно решение. Ако с никого не се съюзява и с никого не търгува, страната би изпаднала в изолация.
Също както човек, който няма семейство и приятели, за да не му се налага да се съобразява с никого. Доброволният съюз обикновено си личи по това, че е добър и полезен и за двете страни.

Има и трети вид зависимост - когато човек започне нещо уж доброволно, но после не може да спре.Това са различните видове зависимости, които променят самата ни воля, съособността ни да вземаме свободни решения. Това са всички неща, към които се развива пристрастяване - от цигарите до наркотиците или хазарта. Но те са отделна, много широка тема, за която ще поговорим отделно.

Защото вярваме, че ти също ще се радваш на независим живот. Че ще можеш да избереш своята професия, мястото, на което ще живееш, с какви хора ще искаш да се оградиш, какво семейство да имаш... Помечтай си малко.

Понякога тези планове ще се променят - по необходимост или защото можеш да решиш нещо друго. Или защото ще пораснеш и желанията ти също могат да се променят - да не те привлича толкова живот в Космоса или в подводен град, а примерно да бъдеш лекар и да помагаш на другите. Но посоката ще я избираш ти - като свободен, независим човек.

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/4992-s-kakvo-e-tsenna-nezavisimostta

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени